N°. 168. **1861.**

NEDERLANDSCHE STAATS-COURANT.

De prijs dezer Courant met het Bijblad is f 30 in het jaar; die van de Courant alleen f 20 en die van het Bijblad alleen f 15.

De prijs der advertentiën is 25 cents voor den regel bij iedere plaatsing, buiten de zegelgelden en briefporten.

DONDERDAG 18 JULIJ.

Bij deze Courant behoort een Bijvoegsel.

NEDERLANDEN.

(Staatsblad n°. 58.) *BESLUIT van den 9den Julij 1861, houdende aanwijzing van de gemeente* Oudenbosch (*in* Noord-brabant), *als losplaats voor steenkolen bij invoer langs alle rivieren en kanalen.*

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Op de voordragt van Onzen Minister van Finantien, dd. 6 Julij 1861, n° 55, In- en Uitgaande Regten;

Herzien het Koninklijk besluit van den 5den November 1845 (*Staatsblad*, n°. 61),

Hebben goedgevonden en verstaan:

Bij uitbreiding van gemeld besluit, de gemeente *Oudenbosch* (*Noord-brabant*), aan te wijzen als losplaats voor steenkolen en kolengruis bij invoer langs alle rivieren en kanalen.

Onze voornoemde Minister is belast met de uitvoering van dit besluit, dat in het *Staatsblad* zal worden geplaatst.

's Gravenhage, den 9den Julij 1861.

WILLEM.

De Minister van Finantien,
VAN TETS.

Uitgegeven den *dertienden* Julij 1861.
De Directeur van het Kabinet des Konings,
DE KOCK.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

'S GRAVENHAGE, *den 17den Julij* 1861.

De Tweede Kamer der Staten-Generaal heeft in hare zitting van heden de beraadslaging over het wets-ontwerp betreffende de nationale militie voortgezet. Zie verder het tweede bijvoegsel tot deze courant.

Zr. Ms. schroefstoomschip der 1ste klasse *Djambi*, onder bevel van den kapitein-luitenant ter zee M. H. Jansen, is ter opvolging zijner bestemming naar de West-Indien in den morgen van den 17den dezer naar zee vertrokken.

Wij hebben ontvangen de *Javasche Couranten* tot den 29sten Mei jl. Volgens die couranten had de Gouverneur-Generaal de volgende beschikkingen genomen:

(*Javasche courant van den 18den Mei.*)

bij het civiel departement:

verleend, een tweejarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan den hoofdopziener bij de Landsdrukkerij te Batavia, A. F. G. de Pineda;

ontslagen: op hun verzoek, eervol, uit 's lands dienst, met behoud van regt op pensioen de opzigter der 1ste klasse bij de burgerlijke openbare werken L. L. A. du Bois, thans op wachtgeld, en de gewezen klerk bij het beheer der pakhuizen te Amboina, W. H. Bernard;

benoemd, tot predikant bij de Evangelische gemeente te Batavia, de tijdelijke predikant bij de Protestantsche gemeente te Madioen, ds. A. C. van Maarsseveen;

tot hoofdcommies bij de directie der cultures, de 1ste commies bij die directie B. van Zutphen;

tot 2den commies op het adsistent-residentie-kantoor te Benkoelen G. N. Buyn, laatstelijk haven- en pakhuismeester te Pontianak, residentie Wester-afdeeling van Borneo;

tot commies-archivaris van het mijnwezen, B. J. Douglas;

bij de algemeene secretarie, tot referendarissen, de ambtenaar op wachtgeld J. J. Peeters, laatstelijk adsistent-resident, toegevoegd aan den resident der Wester-afdeeling van Borneo, en de hoofdcommies bij dat bureau mr. G. G. van Harencarspel;

tot 2den commies, de 3de commies bij dat bureau J. C. Diemont;

tot 3den commies, de ondercommies der 1ste klasse bij de recherche te Batavia W. F. Maijer;

gesteld, ter beschikking van den algemeenen secretaris, de ambtenaar der 1ste klasse mr. H. A. de Groot;

in activiteit, de voorloopig bij de directie der burgerlijke openbare werken werkzaam gestelde adspirant-ingenieur der burgerlijke openbare werken, S. Westerbaan Muurling;

tijdelijk gesteld: ter beschikking van den directeur der burgerlijke openbare werken, speciaal voor het projecteren van de in den Indischen archipel daar te stellen kust- en havenlicht-etablissementen, het verrigten der daartoe vereischte opnamen en wat daarmede verder in verband staat, de ingenieur der tweede klasse der burgerlijke openbare werken jhr. W. H. T. H. van Raders, en de adspirant-ingenieur der burgerlijke openbare werken S. Westerbaan Muurling, met aanwijzing van de hoofdplaats Batavia als hunne standplaats;

tijdelijk in dienst gesteld, meer in het bijzonder voor den opbouw in den Indischen archipel van kust- en havenlicht-etablissementen:

als opzigters der 1ste klasse bij de burgerlijke openbare werken, H. Th. Ziesel, thans tijdelijk opzigter bij de burgerlijke openbare werken te Samarang, en J. G. van Dongen, thans werkbaas (tijdelijk opzigter) bij de burgerlijke openbare werken in de residentie Batavia; en

als opzigters der 2de klasse bij de burgerlijke openbare werken, H. Bokhorst, G. Bruins en J. W. Winterink, thans werkbazen (tijdelijke opzigters) bij de burgerlijke openbare werken, respectivelijk in de residentie Batavia, op Billiton en op Onrust;

goedgekeurd, dat door den directeur der cultures bij de landelijke inkomsten en cultures is geplaatst, in de residentie Rembang, ter beschikking van den resident aldaar, de benoemde controleur der 3de klasse K. W. van Gorkom;

bij het marine-departement:

ontslagen: op hun verzoek, eervol, uit 's lands dienst, J. J. Remmert, laatstelijk baas-ketelmaker bij de fabriek voor de marine en het stoomwezen te Soerabaija, thans bij die inrigting gedetacheerd, en de onderbaas-ijzergieter bij dezelve, C. Gill jr.;

(*Javasche Courant van den 22sten Mei.*)

bij het civiel departement:

benoemd, tot haven-, pakhuis- en zoutverkoop-pakhuismeester te Sambas, residentie Wester-afdeeling van Borneo, de op zijn verzoek eervol uit Zr. Ms. militaire dienst ontslagen 2de luitenant der infanterie J. L. l'Epagniol;

opgedragen, de waarneming der betrekking van tweeden op zich zelf staanden auditeur-militair bij den krijgsraad te velde in de Zuid- en Ooster-afdeeling van Borneo, aan mr. W. de Booy, griffier bij den omgaanden regter in de eerste afdeeling op Java;

bij het militair departement:

bevorderd, tot apotheker der 2de klasse bij het groot militair hospitaal te Soerabaija, de apotheker der 3de klasse L. J. J. Michielsen, thans ter beschikking te Batavia;

overgeplaatst: bij het groot militair hospitaal te Samarang, de apotheker der 3de klasse M. J. C. Hellendoorn, van het groot militair hospitaal te Soerabaija;

bij het marine-departement:

goedgekeurd, dat bij de dienst der gouvernements-schoeners en kruisbooten is gedetacheerd, als 2de machinist aan boord van den gouvernements-stoomer *Java*, de machinist der 3de klasse bij de Nederlandsche marine A. van Ameyden van Duyn;

(*Javasche Courant van den 25sten Mei.*)

bij het civiel departement:

verleend, een tweejarig verlof naar Nederland, aan den civilen concierge van het paleis te Weltevreden en bode ter algemeene secretarie C. L. Brugman;

benoemd, tot lid van het collegie van curatoren van het gymnasium Willem III, H. de Bruyn, directeur der burgerlijke openbare werken;

bij het militair departement:

ontslagen: op zijn verzoek, eervol, uit Zr. Ms. militaire dienst, de 1ste luitenant der infanterie F. J. Duchâteau;

op zijn verzoek, eervol, uit Zr. Ms. militaire dienst, met behoud van regt op pensioen, de apotheker der 3de klasse J. C. van Oven;

verleend, een tweejarig verlof naar Nederland, aan den generaal-majoor, civilen en militairen gouverneur van Sumatra's Westkust, A. Meis;

ingetrokken, op zijn verzoek, het aan den kapitein der infanterie V. J. Speltie verleende tweejarig verlof naar Nederland;

benoemd, tot adjudant bij den directeur der genie en inspecteur der sapeurs, de 2de luitenant der genie en sapeurs J. Kat;

gesteld, op non-activiteit, de officier van gezondheid der 3de klasse H. W. Sinninghe en de 1ste en 2de luitenants der infanterie H. M. Wagner en J. M. de Kok;

goedgekeurd: dat door het militair departement zijn overgeplaatst: bij het groot militair hospitaal te Weltevreden, de spijsverzorger (militair ambtenaar der 3de klasse) W. Kortman, van het groot militair hospitaal te Willem I;

bij het groot militair hospitaal te Willem I, de spijsverzorger (militair ambtenaar der 3de klasse) W. van den Ende, van het groot militair hospitaal te Weltevreden;

bij de infanterie:

bij het 1ste bataillon, de 1ste luitenant A. P. Soetens, van het 5de bataillon;

bij het 3de bataillon, de kapitein A. H. T. C. F. Rödlich, van het 2de bataillon;

bij het 6de bataillon, de 2de luitenant L. C. van Berkel, van het garnizoens-bataillon der 3de militaire afdeeling op Java;

bij het 7de bataillon, de kapitein T. Schneider, van het 10de bataillon:

bij het 10de bataillon, de 1ste luitenants W. J. T. Timmerman, F. H. Bordewijk, beiden van het garnizoens-bataillon van Banka, en J. W. Themmen, van het garnizoens-bataillon der Wester-afdeeling van Borneo;

bij het 15de bataillon, de 1ste luitenant J. J. H. de Bode, van het garnizoens-bataillon van Sumatra's Westkust en onderhoorigheden;

bij het 16de bataillon, de 2de luitenant A. Wijnoldy, van het garnizoens-bataillon van Sumatra's Westkust en onderhoorigheden;

bij het garnizoens-bataillon der 2de militaire afdeeling op Java, de 1ste luitenant H. W. J. A. Gaster, van het 1ste bataillon;

bij het garnizoens-bataillon der 3de militaire afdeeling op Java, de kapitein J. G. van Thiel en de 1ste luitenant J. van Hogerlinden, beiden van het 6de bataillon;

bij het garnizoens-bataillon van Sumatra's Westkust en onderhoorigheden, de 1ste luitenants J. C. Lach de Bere, van het 16de, en J. F. Simons, van het 17de bataillon;

bij het garnizoens-bataillon der Zuid- en Ooster-afdeeling van Borneo, de kapitein J. F. Bruigom, van het 3de bataillon;

bij het garnizoens-bataillon van Banka, de 2de luitenants G. A. Boers en M. W. Goldbach, beiden van het 10de bataillon;

(*Javasche Courant van den 29sten Mei.*)

bij het civiel departement:

ontslagen, eervol, uit zijne betrekking, wegens ziekte, onder toekenning van wachtgeld, de adsistent der 2de klasse bij de indigo-cultuur L. E. van Muijen;

benoemd, tot advocaat-generaal bij het Hooggeregtshof van den Nederlandsch Indie, het lid in den raad van justitie te Batavia mr. G. F. Essers;

tot consul der Nederlanden te Hakodade (Japan), de heer Richard Eusden, waarnemend consul van Engeland aldaar;

bij de directie der cultures, tot 1sten commies, de 2de commies W. E. L. F. von Ende;

tot 2den commies, de 3de commies H. H. Naus;

goedgekeurd, dat door den landraad te Poerwakarta (adsistent-residentie Krawang), is benoemd, tot buitengewoon substituut-griffier bij die regtbank, buiten bezwaar van den lande, J. P. A. Zijmers, opziener der 3de klasse bij de kaneel-cultuur, ter beschikking van den adsistent-resident van Krawang;

dat door den resident van Timor is opgedragen het civiel gezag van de Solor-eilanden aan den 1sten luitenant der infanterie, F. J. W. Mekern, benoemd militair kommandant van Larantoeka;

bij het militair departement:

verleend: een tweejarig verlof naar Nederland, aan den kapitein der infanterie G. J. C. A. Cochius.

Verder behelzen die couranten nog de volgende tijdingen:

BATAVIA, 21 Mei. *Riouw*, April. Met het doel om eenen kruistogt te ondernemen naar de Anambas- en Nantunas-eilanden, ten einde te trachten de Soloksche zeeroovers, welke jaarlijks gedurende de maanden April en Mei zich aldaar vertoonen, aan te treffen en zooveel mogelijk afbreuk te doen, vertrok Zr. Ms. stoomschip *Samarang*, kommandant luitenant ter zee 1ste klasse J. L. Nierstrasz, van de reede van Riouw op den 8sten April, vergezeld van twee kruisbooten, tevens op sleeptouw nemende een vaartuig, geladen met steenkolen.

Op den 15den daaraanvolgende teruggekeerd, na de steenkolen op het eiland Djemadja te hebben gedeponeerd, bragt laatstgenoemd vaartuig de tijding, dat door genoemd stoomschip zonder eenige hindernis die eilanden bereikt zijn, alvorens zich daar nog zeeroovers vertoond hebben.

Het Chineesch Loijafeest, hetwelk in dit jaar tegen de helft der maand April inviel, bragt het meerendeel der bevolking uit de naburige eilanden van dezen Archipel, en tevens een niet gering getal Chinezen van Singapoer op de hoofdplaatsen Tandjong Pinang en Sengarang bijeen. Bij deze feesten werden geene ongeregeldheden opgemerkt, noch hebben zij aanleiding gegeven tot de geringste rustverstoring.

Zuid- en Oosterafdeeling van Borneo. — Berigten, loopende tot den 20sten April jl., melden het volgende:

De vijand bleef zijne taktiek van plunderen en rooven volgen, terwijl aan onze zijde de gewone patrouilledienst voortgezet werd. Op den 15den April vertoonde zich de vijand in de kampong Soengi Loeang (nabij Amawang), doch week al zeer spoedig op de nadering van onze patrouille, die onmiddellijk onder den onder-adjudant Koch van Kendongan derwaarts gezonden was. De vijand, die even achterhaald werd, liet één gesneuvelde achter.

In den nacht van den 6den op den 7den April drong eene bende muitelingen onder Said Sambas in de kleine kampong Soengi Rapat nabij Menggapan, plunderde die ledig en nam eene menigte kampongbewoners gevankelijk mede. Het ongeluk wilde hier, dat juist de helft der bezetting op patrouille uit was, zoodat eerst den volgenden ochtend hulp kon verleend worden; geen spoor van den vijand werd echter toen ontdekt.

In het district Margasari bleef eene bende muitelingen onder Soeta Karsa het land verontrusten; de luitenant de Coenens, op het einde der maand Maart naar Benoa Rantau gezonden, om met het aldaar aanwezige detachement den vijand zoo veel mogelijk afbreuk te doen, deed met p. m. 36 man en 100 koelies van 3 tot 11 April eene patrouille, op 2 à 3 dagmarschen van Rantau, in eene zuidoostelijke rigting, vernielde eene menigte padievelden, die den vijand toebehoorden, en dwong dezen overal tot de vlugt. Gedurende al die dagen bleven de vijandelijke stroopers ons beschieten, doch op zulken grooten afstand, dat de troepen niets van hun vuur leden.

Intusschen trok Soeta Karsa van het afwezen des luitenants de Coenens te Rantau partij, om Benoa Alat te plunderen, en een 25 man sterk detachement, onder den onder-adjudant van Puffelen, met 150 man aan te vallen.

Niettegenstaande de overmagt, leden de muitelingen bij dien aanval eene totale nederlaag; overal werd de aanval afgeslagen, waarna de onder-adjudant van Puffelen offensief liet handelen en den serg… van Dongen met 10 man op den vijand afzond. Dit detachement … de muitelingen op korten afstand een paar salvo's en stelde verscheid… hunner buiten gevecht, waaronder ook, zoo men wil, Soeta Karsa … die een schot in het been bekwam. Bij die offensive beweging gel… het aan onze troepen drie pembekels van Benoa Alat, Nior en Ran… die bereids door den vijand ontvoerd waren, weder te bevrijden. … roovers vlugtten daarna in alle rigtingen; eene tweede patrouille … nog in dit district uitgezonden worden om den verspreiden vijand, … mogelijk, voor goed uit elkander te jagen.

Boven Pengaron was den 20sten April ook eene groote patrou… werkzaam om de Riam Kima zoo veel mogelijk te zuiveren.

Boven Pringgin tot Moeara Pitap werd een betere weg gema… vermits de troepen daar vroeger meestal bij marschen door den vij… verontrust werden. Gedurende den arbeid werden de werklieden st… beschoten, doch zonder eenig verlies te lijden. Na de voltooijing … den weg beproefde de vijand dien te vernielen, doch nadat een detac… ment gedurende eenige dagen aldaar gebivouacqueerd had, trok de vij… geheel af. Overigens werd de rust weinig gestoord.

Van de Tanah Laut, Kapoeas en Kahaijan zijn de tijdingen zeer … vredigend; aan de versterking te Kahaijan waren zelfs twee hoofden … boven-Kahaijan gekomen, om trouw aan het Gouvernement te belov… Sedert den opstand had nog geen hoofd van de boven-Kahaijan durv… afkomen.

Op den 13den April gelukte het de *Bali* vlot te krijgen, zoodat … vrees, die men koesterde, van een geheel saizoen dat vaartuig te m… ten missen, gelukkig verdwenen is.

De *Suriname* kwam den 15den van Koetei terug; aldaar was al… rustig.

De Koeteinezen waren den 14den Maart naar den Boven-Doe… opgerukt, doch, terwijl de beweging van eene zoo groote magt slec… langzaam geschiedt, waren zij in het begin van April nog niet over … grenzen van Koetei. De Sultan is zelf mede gegaan.

Het hoofd van Daijoe, dat door de opstandelingen ontvoerd was, … weder terug; gedurende de plundering van zijne kampong heeft … zich door de vlugt weten te redden.

Van Hidaijat werd niets anders vernomen.

Antasari is steeds aan de boven-Mantalat.

— Latere per telegraaph ontvangen berigten van Banjermasin, l… pende tot den 16den Mei, melden het navolgende:

De toestand der afdeeling is veel verbeterd. De opstandelingen, … de geruchten verspreid hadden, dat Banjermasin en Marabahan … dreigd werden, hebben zich gedeeltelijk onder Goesti, Kapitan en … onderworpen en hebben trouw aan het Gouvernement beloofd. De ove… gen zouden eerstdaags ook vergiffenis komen vragen. Sommigen hun… hebben zich aangeboden om andere hoofden der opstandelingen uit… leveren. Om Kandangan is de vijand weder verdreven; van 28 A… tot 5 Mei is men daar herhaaldelijk uitgerukt en hebben verscheid… schermutselingen plaats gehad, waarbij de vijand steeds op de v… sloeg. Men is er ook in geslaagd, om de omliggende kampongs we… van vijanden te zuiveren. De opstandelingen zijn met eenig verlies … getrokken, hebben zich verspreid, en in het gebergte Paramasin be… ven. Bij die gevechten is de 1ste luitenant L. J. F. E. von Ende … de pols geblesseerd en hebben wij nog 2 dooden en 6 gewonden geh… De kolonne Hamakers is ten gevolge van den gunstigen toestand … der naar Pantai Ambawang teruggekeerd.

Eene andere kolonne zoude nog eenigen tijd te Kandangan blijven … de hier en daar zwervende opstandelingen geheel te verdrijven.

In de Riam Kiwa en in het district Margosari kwam de zwerve… bevolking terug. In de Riam Kanan gingen de zaken eenigzins voor… In de Tanah Laut blijft de rust ongestoord.

Men wil dat weder eene vijandelijke bende oostwaarts van Alai … ophoudt in het gebergte en aldaar eene versterking heeft, door 200 … weerdragenden en 3 kanonnen verdedigd.

Hoewel dit berigt wel zeer vergroot zal zijn, zal de vijand er nie… min eerstdaags opgezocht worden.

Van Amonthai, Tabalon en Ringin valt niets belangrijks te meld… Gedurende de vijandelijkheden om Kandangan heeft de vijand door … loften en bedreigingen getracht de kampong Negara tot het kiezen zij… partij over te halen, doch deze kampong heeft kortaf geweigerd en … districtshoofd is met 200 Negarezen den vijand te gemoet getrokken … halfweg Kandangan. Eenige verspreide roovers ontmoetende, zijn … muitelingen op de vlugt geslagen. Van den inval der Koeteinezen is n… naders vernomen dan alleen dat de boven-doesoeners zich bedreigd … looven door 6000 Dajakkers. De hoofden aldaar Soera Patti, K… Patti, mas Anom enz. doen weder pogingen om hunne onderwerpi… doen aannemen; zij durven zich evenwel niet te Marabahan of … jermasin vertoonen, en deze is de voorwaarde, waarop alleen h… onderwerping zal aangenomen worden; ook met het oog op hunne … rende Koeteinezen wordt hunne onderwerping voor alsnog van de… gewezen. De kolonne tegen Antasari is den 13den Mei van Meng… en Tanrong Loyang opgerukt.

De gezondheid der troepen is redelijk. Onder de officieren ware… zieken.

— Via Soerabaija zijn per telegraaph de navolgende berigten ontva… *Celebes en onderhoorigheden*, 14 Mei. — De *Reinier Claeszen* is va… togt langs de west- en noordkust van Celebes den 19den April te … cassar teruggekeerd; na op den 14den dier maand vruchteloos op … groote rooversprauw nabij het eiland Pengalasan te hebben jagt … maakt. Den 13den April had dit stoomschip eene ontmoeting m… rooversprauwen, die zich op de westkust van Mandhar in de baa… Tejar schuil hielden. Drie gewapende sloepen, door infanterie bijge… moesten van den aanval op die zeeroovers, uit hoofde van overm… afzien. Reven en klippen verhinderden het stoomschip de roovers … deren, die van de duisternis des nachts gebruik maakten om te … snappen en te vergeefs werden nagezet. De *Gedeh* is den 21sten Apr… eene kruisboot en een detachement van 50 man infanterie naar … Macassar gestevend, om de roovers op te zoeken.

De *Reinier Claeszen* is den 24sten daaraanvolgende mede derw… vertrokken.

Op 1 Mei is de *Soembing* te Macassar aangekomen ter versterking … het station. De *Gedeh* keerde aldaar den 3den Mei terug zonder … roovers ontmoet te hebben.

De verzoening tusschen den leenvorst en den Toemilalang va…

is tot stand gekomen. Laatstgenoemde bevindt zich met een aantal voorname Bonische prinsen op weg naar Macassar.

De doelong van Lamoeroe met datoe Mario Riwawo zijn den 10den Mei te Macassar aangekomen en hebben den 14den daaropvolgende ten gouvernementshuize nederig hunne onderwerping aangeboden en vergiffenis gevraagd.

De Vorst van Sopeng maakt toebereidselen voor eene reis naar Macassar.

Menado 8 Mei. Overal heerscht rust en tevredenheid. De rijstoogst is begonnen en in de Minahassa belooft hij zeer voordeelig te zijn. Z. M. stoomschip *Het Loo* heeft op een kruistogt door de Tomini-bogt en langs de oostkust van het zuidelijk schiereiland van Celebes tot Mindano geene zeeroovers ontmoet.

BATAVIA, 28 Mei. — *Rembang*. Ten gevolge van zware regens zijn de rivieren Beter en Djomblang, in het regentschap Blora, zoodanig buiten hare oevers getreden dat vijf dessa's daardoor overstroomd zijn, en wel zoodanig dat in enkele huizen het water eene hoogte van twee voeten bereikte.

Daardoor zijn ruim 151 hamatten padie van den jongsten oogst verloren geraakt. Het bestuur heeft het noodige verrigt tot tegemoetkoming in de geledene schade.

Bagelen. (Mei). — De weêrsgesteldheid blijft voortdurend regenachtig; hoewel de regens minder algemeen zijn, vallen dagelijks echter nog buijen, die in hevigheid weinig zijn verminderd met vroeger. Kortstondige bandjirs, die telkens weder op nieuw schade veroorzaken, zijn hiervan het gevolg.

Op den 20sten dezer bezweken de vier noodbruggen over Kalipoetih, Gowong, Djali en Bawang, alle afdeeling Ledok. De brug van Gemeng op den weg van Ngaderodjo naar Blimbing is in een betrekkelijk kort tijdsbestek reeds drie malen vernield.

Aardstortingen hebben nog immer plaats, doch de bevolking is thans beter voorbereid en slechts zelden heeft men daarbij het verlies te betreuren van menschenlevens.

Aan het herstel van de vernielde waterleidingen wordt steeds gearbeid; die van Boro is thans gereed, ten koste eener grondverplaatsing van meer dan 60,000 kubieke el; ook de leiding van Kali Meneng onder Koetoardjo is hersteld; niet zoo gelukkig is men geslaagd in het herstellen der groote leiding van Kedoeng Poetri; het tot dat einde verrigte werd tot twee malen toe weder door een bandjir vernield.

Aan het kunstwaterwerk te Bedegolan is onafgebroken met 1100 man daags doorgewerkt; desniettemin is de doorbraak aldaar nog niet gedigt kunnen worden; herhaalde malen hebben de schanskorven twee ellen onder water gestaan.

De waterstand in de Rawa blijft dan ook vrij hoog en blijkt al meer en meer, dat, ten gevolge van de buitengewone aanslibbing van den noordelijken oever, het gevaar van overstooming voor Ambal is toegenomen.

Aan de wegen is nog niet gewerkt; karrentransporten kunnen evenwel ongehinderd passeren. Voor rijtuigen is de regtstreeksche gemeenschap met Keboemen en Banjoemas nog immer gestremd.

In de afdeeling Ledok zijn op groote schaal tweede gewassen veldvruchten aangeplant.

Volgens opgave van het hoofd van het plaatselijk bestuur bedraagt de uitgestrektheid geplante of ter beplanting met verschillende veldgewassen bewerkte velden op sawah's 5658 bouws, op tegals 8698 bouws.

Onder Ambal heeft de polowidjo-aanplant veel te lijden van de vochtigheid van den ondergrond. Daarentegen is de stand der uitgestrekte kassave-aanplantingen in de afdeeling Karang Anjar uitmuntend te noemen. Onwaardeerbaar is de weldaad, door de overbrenging van dit nuttige voedingsgewas nu een 12tal jaren geleden, aan de bevolking bewezen.

Het beplanten der sawah's met tweede gewas wacht steeds op droogte.

De uitdeeling van akkerbouw-gereedschappen heeft plaats gehad; in het geheel zijn verdeeld geworden:

2369 stuks patjoels
2512 » ploegijzers
590 » dissels (petels)
510 » kap-messen (golloks)
598 » grassnij-messen (arits)
106 » tabaksnij-messen
120 » schoppen.

Het noodige is verrigt voor den inkoop eener aanzienlijke hoeveelheid padie, om te dienen tot reserve bij eventuele behoefte in de laatste maanden des jaars.

Menado (Maart en April.) De gezondheidstoestand liet in deze residentie vooral in de strandnegorijen, veel te wenschen over. Te Tintjep (district Sonder) en in de strandnegorijen, aan gene zijde van de Kanosopo, waren zoo vele koortslijders, dat er van andere districten hulp moest gezonden worden om de padie, die daar reeds gerijpt was, te plukken.

In den loop der maand deed de resident eene inspectiereis om de padi-aanplantingen der districten Bantik Tonbaurij, Kakaskassang, Tomohon, Tareumpong, Rembokken, de beide Tondano's en Aris te bezigtigen.

Over het algemeen leverde deze inspectiereis, hoewel te midden van het ongunstigste weder volbragt, veel stof tot tevredenheid. De velden waren veel uitgestrekter, de aanplant geregelder, en met meer zorg bewerkstelligd dan in eenig jaar te voren. Het graan stond dan ook daar veel belovend te velde. Reeds in de maand Mei zou een groot gedeelte daarvan geoogst kunnen worden. Op andere plaatsen, als te Likoepang en het eiland Bunakeng, stond de rijst evenzeer veel belovend en was er met het oogsten een aanvang gemaakt.

In de afdeeling Belang hadden de cacao-aanplantingen een beter en gezonder aanzien dan vroeger en waren de boomen vol gezonde vruchten.

Steeds werd voortgegaan met het uitkappen der boomen, die te digt op elkander geplant zijn en met het inzamelen van bedorven vruchten en takken, die daarop verbrand worden.

Deze handelwijze op den duur voortgezet, schijnt goede resultaten te zullen opleveren.

Bij de aanwending van het middel, door den hoogleeraar de Vriese aanbevolen (het bestrooijen der boomen met bloem van zwavel) heeft men tot nog toe geen baat gevonden.

Mogelijk hebben de felle regens tot dus verre de gunstige werking daarvan belet.

Over het algemeen wordt er thans veel meer zorg dan vroeger aan die cultuur door de bevolking besteed. De hooge prijzen van f 120 per pikol, die dit artikel thans weder behaalt, zijn daarop niet zonder invloed.

Ook de aansporingen van het bestuur hebben tot die verhoogde belangstelling het hunne bijgedragen.

Den 20sten Maart werd de tijding ontvangen, dat zich tusschen Kottaboena en Tandjong Flesko nabij Nuangan een aantal rooverspraauwen vertoond had, en dat de roovers drie menschen van Bolang Mogondo gedood, een gewond en zes gevankelijk weggevoerd hadden. Ook gaf men op, dat zij eene praauw blotto, naar Gorontalo bestemd, aangevallen en de opvarenden geroofd en gedood hadden.

Eenigen Badjoresche tripang-visschers onder aanvoering van Iman Sarilama en Radja Moesa waren met hen slaags geweest en hadden hen doen aftrekken. Van deze berigten werd met het den 22sten te Menado gearriveerde stoomschip van W. Cores de Vries aan den kommanderenden officier van het station Ternate mededeeling gedaan; onmiddellijk na ontvangst van deze tijdingen, waren eene kruisboot en twee kruisorchés naar Kattaboena gezonden tot het inwinnen van informatien en het verleenen van hulp.

Intusschen werd in den avond van den 24sten Maart wederom berigt ontvangen, dat de roovers zich nabij het strand van Malibagoe vertoond en andermaal eenige menschen weggeroofd hadden.

Op deze tijding werden onmiddellijk bevelen uitgevaardigd naar Likoepang, Kema en Belang om eenige praauwen met vrijwilligers gereed te maken, ten einde de roovers, zoo mogelijk, te achterhalen.

Den 25sten Maart des avonds vertrok de resident met 30 praauwen, bemand met gewapende vrijwilligers van Kema, en onderzocht, door het maanlicht begunstigd, de geheele kust tot aan Belang. Na aldaar nog eene versterking van 13 praauwen bekomen te hebben, werd de togt op dezelfde wijze voortgezet tot Kottaboena, waar men in den nacht van den 26sten arriveerde. Hier werd vernomen, dat de roovers in het geheel acht menschen gedood, een verwond en dertien geroofd hadden; dat de blotto, naar Gorontalo bestemd, wel door de roovers was aangerand, maar tijdig was ontzet door de Badjoresche praauwen onder Radja Moesa en Iman Sarilama.

De togt werd voortgezet tot Nuangan, doch daar men, niettegenstaande het strengste onderzoek, niets meer van zeeroovers bespeurde, keerde de expeditie naar Belang en vervolgens naar Kema en Likoepang terug.

Den 5den April keerde Zr. Ms. stoomschip *het Loo* van eenen kruistogt naar de eilanden Tijfore en Maijoe te Kema terug. Door den kommanderenden officier werd berigt, dat hij genoemde eilanden zoo digt mogelijk had rondgestoomd en een inham van het eiland Tijfore, die eene uitmuntende schuilplaats voor roovers zou kunnen opleveren, door gewapende sloepen had doen onderzoeken, zonder eenig spoor van praauwen te hebben ontdekt, noch iets dat kon doen vermoeden, dat die eilanden kort te voren door menschen waren bezocht geweest.

Intusschen waren er berigten van Gorontalo ontvangen, waaruit bleek, dat zich weder zeeroovers in de bogt vertoond hadden en wel nabij Malibagoe, bij Tandjong Karbo, niet ver van Gorontalo.

Twee majoors van Bolang-Oeki hadden op den 5den April nabij Malibagoe eene ontmoeting gehad met eene rooverspraauw, die schoenerzeilen benevens eene Hollandsche vlag voerde, en aldus het aanzien van eene gouvernements-kruispraauw had.

De Bolang-Oekir's bevonden zich met vier blotto's nabij het strand, doch hadden, door tuigaadje en vlag misleid, geen argwaan in dat vaartuig.

Plotseling echter, toen het vaartuig reeds zeer nabij gekomen was, sprongen een aantal mannen uit hetzelve in eene medegevoerde sampang en maakten jagt op de blotto's, wier bemanning het gevaar, door naar het strand de vlugt te nemen, ter naauwer nood ontkwam, hoewel niet geheel ongedeerd, daar twee der vlugtelingen wonden bekwamen.

De roovers verwoestten daarop de blotto's en zetteden koers naar de overzijde van de bogt.

Zr. Ms. stoomschip *Het Loo* verliet den 10den April de reede van Kema, om digt langs de kust van Celebes naar Gorontalo te stoomen en deed den avond van dien dag nog Belang aan.

WATERHOOGTE IN DE HOOFD-RIVIEREN.

Julij.	Rivieren	Waarnemings-punten.	Rivierhoogte: boven of beneden Amst. peil.	Rivierhoogte: boven of beneden de nul der oude schaal.	Tijdstip.	In 24 uren: gewassen	In 24 uren: gevallen.
17	BOVEN-RHIJN. . . .	*Keulen*,	+ 39.15	+ 3 30	8 ure	„	0.07
„	WAAL.	*Nijmegen*,	„	„	„ „	„	„
16	NEDER-RHIJN	*Arnhem*,	+ 9.48	+ 2.57	8 „	0 10	„
16	GELDERSCHE IJSSEL.	*Westervoort*,	+ 9.95	+ 2.58	8 „	0.12	„
17		*Maastricht*, (brug)	+ 42.77	+ 0.57	8 „	„	0.02
17	BOVEN-MAAS	*Maastricht*, (hoofdsluis)	+ 42.20	„	8 „	„	0.08
16		*Grave*,	+ 6.25	+ 1.40	8 „	„	0.25
15	NIEUWE MAAS . . .	*Brielle* H. W.	+ 0.82	„	8 u. 0 m.	„	0.10
		L. W.	— 0.48	„	4 u. 30 m.	„	0.08

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

DUITSCHLAND.

Omtrent den aanslag op het leven des Konings van Pruissen, waarvan het berigt door den telegraaph is medegedeeld, vindt men in het Pruissische regeringsblad van gisteren de volgende bekendmaking des ministers van binnenlandsche zaken:

» Berlijn, 15 Julij.

» De heden uit Baden ontvangen nadere berigten omtrent de tegen Z. M. den Koning gepleegde misdaad bevestigen, dat de goddelijke genade Hoogstdenzelve voor belangrijk letsel behoed heeft, terwijl daaruit blijkt dat Z. M. ook heden eenen allezins voldoenden welstand geniet.

» Volgens die berigten bevond Z. M. zich gisteren voormiddag omstreeks half negen, vergezeld door den Pruissischen gezant graaf von Flemming, op de wandeling naar Lichtenthal, toen in de onmiddellijke nabijheid een schot viel. Zijne Majesteit maakte eene beweging met de hand naar het hoofd en keerde zich, even als de graaf Flemming, om. Weinige passen achter hen stond een jong mensch. De graaf Flemming

vroeg dezen, wie geschoten had? en ontving ten antwoord: »ik," en op de verdere vraag: op wien of wat? het weder-antwoord: »Op den Koning; het pistool heb ik dáár in het gras geworpen." De dader werd terstond, zonder eenigen tegenstand te bieden, gevat en aan het geregt overgeleverd.

» Zijne Majesteit gevoelde zich niet gekwetst, en vervolgde de wandeling naar Lichtenthal, werwaarts Hare Majesteit de Koningin reeds vroeger vooruitgegaan was. Het bleek, dat een kogel in schuinsche rigting aan de linker zijde van den hals den kraag van den rok doorboord had; een stukje van den das was weggescheurd, en aan den hals eene kneuzing, ter grootte van ongeveer één duim, veroorzaakt. Dit is, God zij dank, het eenige nadeelige gevolg, hetwelk de misdaad voor Zijne Majesteit gehad heeft.

» De dader, Oskar Becker, geboortig uit Odessa, student te Leipzig, heeft de misdaad bekend. In zijne brieventasch heeft men eene voor het plegen van den aanslag door hem geschreven verklaring dienaangaande gevonden. De aanleiding tot de daad is politiek fanatismus, over den aard waarvan wel geen twijfel bestaat, maar waaromtrent voor het tegenwoordige, met het oog op het geregtelijk onderzoek, iets naders niet kan worden medegedeeld."

RUSLAND.

Den 9den dezer is te Warschau de lijst bekend gemaakt van de personen, welke door het Russische gouvernement zijn benoemd om den nieuw ingestelden staatsraad van het koningrijk Polen uit te maken. Volgens berigten uit die stad van den 11den dezer voldeed de keuze aan het bezadigde gedeelte der bevolking bij uitstek. Behalve een zeer geacht persoon van Russische afkomst, zijn al de 28 leden van den staatsraad Polen, behoorende tot den hoogen adel of de geestelijkheid, en reeds door vroeger bewezen diensten de achting en toegenegenheid der Polen bezittende, of nu voor het eerst in eene politieke betrekking optredende.

Volgens die berigten zou te Warschau de verkiezing tot zamenstelling van den nieuwen gemeenteraad tegen het einde der loopende maand plaats hebben.

Verder blijkt uit de aangehaalde berigten, dat er nog van tijd tot tijd in Polen hier en daar demonstratien van eenen aan het Russische gouvernement onwelgevalligen aard plaats hadden, veelal met medewerking of aanmoediging van de zijde der Roomsch-katholijke geestelijkheid.

FRANKRIJK.

Bij een besluit van Keizer Napoleon van den 24sten Junij jl., hetwelk eergisteren is uitgevaardigd, is het invoerregt op eenige buitenlandsche handelsartikelen verlaagd. Als reden hiervoor wordt in den aanhef van het besluit opgegeven, dat het algemeene tarief van invoerregten in overeenstemming dient te worden gebragt met de bepalingen van het onlangs tusschen Frankrijk en Belgie gesloten handelsverdrag.

ENGELAND.

Een te Londen van regeringswege openbaar gemaakt telegram uit Calcutta van 14 Junij jl. brengt de verblijdende tijding, dat in de landstreek Punjaub en in Opper-Indie in het algemeen regen in overvloed is gevallen, zoodat het niet meer te vreezen is dat die streken van Britsch Indie nog een jaar hongersnood zullen hebben te lijden.

— Men weet dat Engeland de Baai-eilanden, eene Britsche kolonie in de Golf van Mexico, eenigen tijd geleden aan de nabij gelegen republiek Honduras heeft afgestaan, met het doel om de vereffening der met de Vereenigde Staten sinds lang aanhangige geschillen betreffende Midden-Amerika te bevorderen.

Blijkens de nu ontvangen berigten heeft het Engelsche gouvernement, hoewel de kracht der Vereenigde Staten door de scheuring der Unie gebroken is, dien maatregel ten uitvoer gelegd, en is het bezit der Baai-eilanden den 1sten Junij jl. door den Britschen gezagvoerder plegtig aan eenen gelastigde der regering van Honduras overgedragen.

ITALIE.

De Sardinische Kamer van Afgevaardigden heeft den 13den dezer drie zittingen op éénen dag gehouden, en is daarop voor onbepaalden tijd uiteen gegaan, om eerst in den aanstaanden herfst weder zamen te komen. Hiermede is het eerste gedeelte der wetgevende zitting van dit jaar afgeloopen; gedurende hetzelve is het gouvernement door de groote meerderheid der vergadering bestendig ondersteund. Aanvankelijk heeft de kamer veel tijd met interpellatien en noodelooze discussien laten verloren gaan; maar vervolgens heeft zij zich veelal tot het behandelen van de voordragten des gouvernements bepaald en zich beijverd de aanhangige onderwerpen af te doen. De demokratische partij is gebleken schier magteloos in de kamer te zijn.

De Senaat van Sardinie heeft den 13den beraadslaagd over het reeds door de Kamer aangenomen ontwerp van wet, waarbij het gouvernement gemagtigd wordt om eene som van 500 millioen francs voor de schatkist op te nemen. Het is door den Senaat met 65 tegen 3 stemmen aangenomen. Men had verwacht, dat de president van den ministerraad, de heer Ricasoli, bij deze gelegenheid weder het woord over de politieke aangelegenheden van Italie in het algemeen zou voeren, en wel op minder stouten toon en in minder oorlogzuchtigen geest, dan hij in de Kamer bij de behandeling der leeningwet had gedaan. Maar de heer Ricasoli heeft niet dienstig geacht bij de beraadslaging van den Senaat het woord te nemen.

Volgens berigten uit Turyn van den 13den zou de leening den 17den of den 18den worden uitgevaardigd, met een koninklijk besluit bepalende op welken voet zij zal worden aangegaan. Zoo de Turynsche berigtgever van de *Indépendance Belge* wel onderrigt is, zou bij dat besluit bepaald worden dat de geldleening, bestaande in vijf percents schuldbrieven, tot den prijs van zeventig per cent zal worden uitgegeven, maar zouden daarbij tevens aan de inschrijvers eenige voordeelen worden aangeboden, zoodat zij in de daad slechts acht en zestig francs voor vijf francs rente te betalen zullen hebben.

— Een gisteren medegedeeld berigt van de Parijsche *Patrie* gewaagde van eene oneenigheid tusschen de Fransche militaire overheid te Rome en den pauselijken minister van oorlog, en voegde daarbij dat zij reeds tot genoegen der beide partijen vereffend was. Thans leest men in een bij het katholijke *Journal de Bruxelles* ontvangen schrijven uit Rome van 9 Julij het volgende: »Sedert eenige dagen ligt de generaal de Goyo[n] met onzen minister van oorlog overhoop ter zake van eenen pauselijke[n] soldaat welke in eenen twist aan eenen Franschen soldaat eene wond[e] heeft toegebragt. De generaal wil den pauselijken soldaat te regt stellen e[n] straffen, en beroept zich op vermeende privilegien; mgr. de Mero[de] komt voor de waardigheid van den Heiligen Stoel en van het pauselijk[e] leger op. De generaal, den moedigen tegenstand van den minister ni[et] kunnende te boven komen, heeft geweld gebezigd. Zijne gendarme[s] hebben zich meester gemaakt van den soldaat niet alleen, welke ge-[...] vangen zat, maar ook van den cipier der gevangenis, en hebben he[n] beide naar den Engelsburg overgebragt. Het is in den grond eene zaa[k] van veel gewigt; het geldt een voor den Heiligen Stoel belangrijk beginsel

Volgens een bij hetzelfde blad ontvangen schrijven uit Napels van de[n] 8sten dezer, zou de Sardinische generaal Pinelli dezer dagen te Casert[a] zeven priesters, verdacht van deelneming aan reactionaire woelinge[n] zonder vonnis hebben doen fusilleren.

SPANJE.

Volgens berigten uit Madrid van den 9den dezer, afkomstig van d[e] zijde der warme liberalen, was de te Loja uitgebarsten opstand toe[n] nog geenszins gedempt, en zouden de oproerlingen, wier sterkte la[a]stelijk tot het aantal van tien duizend man aangegroeid was, in h[et] gebergte, waarheen zij de wijk hadden genomen, den strijd met de be[...] vervolgende troepen nog lang kunnen volhouden.

In de aangehaalde berigten wordt verzekerd dat die oproerige bewe[...] ging in verscheiden groote steden van Spanje vertakkingen had, en d[at] er bijna overal in den lande ontevredenheid jegens het gouverneme[nt] heerscht.

De *Correspondencia*, een half-officieel nieuwsblad van Madrid, herhaal[t] in haar nommer van den 11den dezer de verzekering, dat overal i[n] Spanje volkomene rust heerschte.

Te Malaga is een klein eskader van Spaansche oorlogschepen, be[...] staande uit een fregat van 44 stukken en drie vaartuigen van minder[e] grootte, vereenigd, om er post te houden tot dat de orde te Loja en i[n] de omstreken geheel hersteld zoude zijn.

Den 3den dezer is, gelijk uit Gibraltar gemeld wordt, te Tetuan bev[el] van het Spaansche gouvernement ontvangen om de fortificatien van d[e] Moorsche vesting te versterken en hieraan met alle kracht te arbeide[n].

TURKIJE.

Den 29sten Junij jl. heeft de consul-generaal van Engeland in Egypt[e], vergezeld door den consul-generaal van Nederland daar te lande en v[...] andere personen, zich, op eene stoomboot van de Egyptische regering[...] van Alexandrie naar Port Saïd begeven, om op de landengte van Su[ez] den staat der aldaar door den heer de Lesseps ondernomen werken [in] oogenschouw te nemen en inzonderheid te onderzoeken of de aldaa[r] gebezigde inlanders vrijwillig of uit dwang arbeidden.

In den Parijschen *Constitutionnel* van heden leest men een uitvoe[rig] verhaal van dien togt. Volgens hetzelve heeft de consul-generaal v[an] Engeland, na alles naauwkeurig opgenomen te hebben, openlijk en h[er]haaldelijk zijne goedkeuring en bewondering over de inrigting en [de] voortgang der werken betuigd, en verklaard dat hij het welslagen [der] onderneming wenschte en niet in twijfel trok.

— Volgens berigten uit Beyrut van 9 Julij, door een half-offici[eel] dagblad van Parijs, den *Moniteur de l'Armée*, medegedeeld, heersch[t] alom in Syrie rust en werden door Fuad Pascha krachtige maatrege[len] genomen om er de orde te handhaven.

NOORD-AMERIKA.

Een brief uit New York van 28 Junij jl., bij de Londensche *Morn[ing] Post* ontvangen, zegt: »Het is nu uitgemaakt, dat het Zuidelijke le[ger] niet voornemens is eenige voorwaartsche beweging te maken, en da[t in] het Noorden de heethoofden van de oorlogspartij vruchteloos hebb[en] getracht den generaal Scott van zijne langzame maar veilige handelwi[jze] af te brengen. De zeer uitgebreide verschansingen, welke door de No[or]delijke troepen op den Virginischen oever der rivier de Potomac [...] opgeworpen, stellen de hoofdstad Washington buiten alle gevaar, [ter]wijl het nog twijfelachtig is of er ooit bij de andere partij voorne[men] heeft bestaan om Washington aan te vallen; en het Noordelijke le[ger] is nog niet in staat om op groote schaal aanvallend te werk te ga[an].

» Hier, te New York, bemerkt men verschijnselen welke aanduid[en] dat de geestdrift voor den oorlog afneemt. De bevolking is nog even va[der]landlievend gestemd als eene maand geleden; maar de stem der rede beg[int] zich te doen hooren; en vele van de Noordelijke dagbladen beginnen [te] begrijpen dat de vruchten van den oorlog niet zullen opwegen tegen [het] geen hij kost, en durven in dien geest spreken In de daad, de oorlog [kost] veel, regtstreeks en zijdelings: terwijl duizenden ingezetenen onder [de] wapenen staan en hun onderhoud verbazend veel geld kost, hebb[en] de te huis gebleven arbeidslieden dikwerf geen werk noch brood. In[dien] dit reeds het geval is vóór dat de oorlog eigenlijk aanvangt, wat [zal] het dan zijn, wanneer hij in vollen ernst wordt gevoerd, en wanne[er] het gebrek door de winterkoude nog drukkender wordt? Deze gedacht[en] beginnen bij het publiek op te komen; en aangemoedigd door de [ver]schijnselen van reactie, heeft een aantal dagbladschrijvers van de[mo]kratische denkwijze in eene gisteren hier gehouden vergadering (zie [de] *Staats-courant* van den 17den dezer) eene verklaring aan het pub[liek] gerigt, die denkbeelden behelst, welke zij eene maand geleden [niet] zouden hebben durven uitspreken.

» Eerstdaags zal de bemanning van den eersten kaper, welke door [de] Noordelijke oorlogsschepen aangehouden en opgebragt is, voor den re[gter] gebragt worden als schuldig aan zeerooverij. Eenige dagbladen [ver]langen, dat die lieden de doodstraf ondergaan zullen; maar hiertoe [zal] het gouvernement niet ligt besluiten, dewijl het daardoor aanleiding [tot] bloedige maatregelen van weerwraak zou geven, en den oorlog, [die tot nu] nog toe met menschelijkheid is gevoerd, tot eenen verdelgingskrijg [zou] maken."

NASCHRIFT.

Weenen, 17 Julij. De *Ostdeutsche Post* berigt dat de Hongaar[sche] hofkanselier baron Vay thans stellig zijn ontslag gevraagd heeft, e[n] hetzelve door den Keizer reeds bewilligd is.

WEENEN, 17 Julij. Het berigt van het ontslag des barons Vay wordt tegengesproken.

BERLIJN, 16 Julij. Volgens de *Neue Preussische Zeitung* verwacht men dat de minister van buitenlandsche zaken, baron von Schleinitz, eerstdaags aftreden en door den graaf von Bernstorff vervangen worden zal.

BADEN-BADEN, 17 Julij. De Koning van Pruissen heeft een goeden nacht gehad en bevindt zich welvarend.

PARIJS, 16 Julij. De Keizer heeft aan den Koning van Pruissen eenen brief geschreven om hem geluk te wenschen dat hij aan het gevaar ontkomen is, waarmede hij bedreigd werd.

De graaf Simeon is in hooger beroep gekomen van het tegen hem uitgesproken vonnis in de zaak van Mirès.

De *Presse* berigt dat de graaf Vimercati morgen naar Turyn terugkeert.

TURYN, 16 Julij. De generaal Fleury is heden morgen door den heer Ricasoli ontvangen, en zal waarschijnlijk aanstaanden Zaturdag door den Koning, die zich niet in Turyn bevindt, ontvangen worden.

Volgens het regeringsblad is het in de Basilicata rustig. Naar het distrikt van Carino, waar zich rooversbenden vereenigden, waren troepen gezonden.

De generaal Cialdini heeft eene dagorder uitgevaardigd, waarin hij zegt dat hij hoopt de rust in de Napelsche provincien te zullen kunnen herstellen, en daarbij rekent op de medewerking van het leger en de bevolking.

Eenige lieden, die in de omstreken van Napels onlusten poogden te verwekken, waren in hechtenis genomen. Vele officieren van het voormalige Bourbonsche leger zijn in de tegenwoordige beroerten betrokken.

De gouverneur van Catanzaro heeft om versterkingen gevraagd.

KONSTANTINOPEL, 16 Julij. Een groot aantal veroordeelden hebben kwijtschelding van straf gekregen. Op de begrooting van oorlog zijn een aantal nuttelooze uitgaven geschrapt. Aali-Pascha is tot minister van buitenlandsche zaken benoemd, en Fuad-Pascha tot president van den raad van justitie en van den Tanzimat-raad. Saffeti-Pascha is ter beschikking gesteld.

De generaal Durando is verleden Vrijdag naar Genua vertrokken. De heer de Lavalette is gisteren door den Sultan ontvangen en heeft zich daarna ingescheept om de reis naar Frankrijk te aanvaarden.

De graaf Palffy is hier aangekomen om den Sultan met zijne troonsbeklimming namens den Keizer van Oostenrijk geluk te wenschen.

NEW-YORK, 6 Julij (R. A.) Het Congres der Unie is den 4den dezer te Washington zamengekomen. Het Huis van Afgevaardigden heeft den heer Grow tot zijnen voorzitter gekozen. De President Lincoln heeft eene zeer oorlogzuchtige boodschap aan het Congres gezonden. Hij doet daarin aanvrage om 400,000 soldaten en 400 millioen dollars.

Ook is aan het Congres een rapport van den minister van finantien ingediend. Daarin wordt aangeraden de koffij, suiker en melasse met een zwaar regt te belasten, ligte directe belastingen in te voeren, en eene geldleening van 240 millioen dollars aan te gaan.

Er trekken steeds troepen van het Noorden over den Potomac. Er is een veldslag op handen, tenzij de Separatisten terugtrekken.

MADRID, 16 Julij. Daar er steeds geruchten van rustverstoringen in omloop zijn, verklaren de ministeriele dagbladen, dat de rust volkomen hersteld is.

Te Loja is de uitspraak over de gevatte opstandelingen op handen.

ADVERTENTIEN.

MINISTERIE VAN BINNENLANDSCHE ZAKEN.

De Audientie van den Minister van Binnenlandsche Zaken zal op Zaturdag den 20sten Julij aanstaande niet plaats hebben.

MINISTERIE VAN OORLOG.

De Audientie van den Minister van Oorlog zal op Dingsdag den 23sten Julij aanstaande niet plaats hebben.

MINISTERIE VAN BINNENLANDSCHE ZAKEN.

Provincie *Zuidholland*.

AANBESTEDING.

Op Maandag, den 22sten Julij 1861, des voormiddags ten $11\frac{1}{2}$ ure, zal, onder nadere goedkeuring, door den Staatsraad, Commissaris des Konings in de provincie Zuidholland, of, bij zijne afwezigheid, door een der leden van de Gedeputeerde Staten en in bijzijn van den Hoofdingenieur van den Waterstaat in het 10de district, aan het gebouw van het Provinciaal Bestuur te 's Gravenhage, worden Aanbesteed:

het herstel van winterschade, ontstaan door ijsgang en hoog opperwater in den winter van 1860 op 1861 aan de Krib beneden den Kop van den Ouden Wiel, aan den linker oever der Beneden-Merwede, tegenover Hardinxveld, provincie Zuidholland.

Deze Aanbesteding zal geschieden bij enkele inschrijving, volgens § 372 der Algemeene Regelen en Bepalingen.

Het Bestek ligt ter lezing aan het gebouw van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, aan dat van het Provinciaal Bestuur van Zuidholland te 's Gravenhage, en op alle zoodanige plaatsen, alwaar gewoonlijk de Bestekken van Waterstaatswerken in gemelde provincie ter lezing gelegd worden.

Zaterdag Dingsdag vóór de Besteding, des morgens om 10 ure, de noodige plaatselijke aanwijzing worden gedaan, en voorts nadere inlichtingen te bekomen zijn bij den Hoofdingenieur van den Waterstaat J. A. Beijerinck te 's Gravenhage, den Ingenieur J. Dirks te Gorinchem, en den Opzigter P. Mensert te Werkendam.

's Gravenhage, 19 Junij 1861.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
S. VAN HEEMSTRA.

Provincie *Zuidholland*.

HERBESTEDING.

De Minister van Binnenlandsche Zaken verwittigt de gegadigden dat de besteding van het verzwaren der ringkaden, de aanvulling van een vergraven terrein en het vernieuwen van twee paar waaijerdeuren, behoorende tot de defensive inundatiesluizen in de Lingedijken boven Asperen, in de provincie Zuidholland, ten gevolge van de zeer hooge aannemingssom wordt afgekeurd.

Eene herbesteding van dat werk is bepaald op Maandag, den 22sten Julij 1861, des voormiddags ten $11\frac{1}{2}$ ure, aan het locaal van het Provinciaal Bestuur van Zuidholland, te 's Gravenhage.

Deze herbesteding geschiedt bij enkele inschrijving, volgens de voorwaarden van het bestek nº. 77, goedgekeurd den 14den Mei 1861.

's Gravenhage, den 24sten Junij 1861.

S. VAN HEEMSTRA.

Provincie *Overijssel*.

AANBESTEDING.

Op Vrijdag den 2den Augustus 1861, des middags ten 12 ure, zal, onder nadere goedkeuring, door den Commissaris des Konings in de provincie Overijssel, of, bij zijne afwezigheid, door een der leden van de Gedeputeerde Staten, en in bijzijn van den Hoofdingenieur van den Waterstaat in het 4de district, aan het gebouw van het Provinciaal Bestuur te Zwolle, worden Aanbesteed:

het aanleggen van zes rijzen Kribben aan de oevers van de rivier de IJssel, tusschen Peilraai Nº. XCII en Nº. XCIII, aan den Krommedijk, onder de gemeente Wijhe.

Deze Aanbesteding zal geschieden bij enkele inschrijving, overeenkomstig art. 9 van het Bestek.

Het Bestek ligt ter lezing aan het gebouw van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, aan dat van het Provinciaal Bestuur van Overijssel, te Zwolle, en op alle plaatsen, alwaar gewoonlijk de Bestekken van 's Rijks waterstaatswerken in gemelde provincie ter lezing gelegd worden.

Op Vrijdag, de Besteding voorafgaande, wordt de noodige aanwijzing op de plaats gedaan, en zijn voorts nadere inlichtingen te bekomen bij den Hoofdingenieur te Zwolle, den Adspirant-Ingenieur en den Opzigter te Deventer.

's Gravenhage, 8 Julij 1861.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
S. VAN HEEMSTRA.

MINISTERIE VAN MARINE.

BERIGT AAN ZEEVARENDEN.

Betonning van het Friesche Zeegat.

De Minister van Marine brengt ter kennis van belanghebbenden, dat, wegens het verschuren der *buitengronden* van het *Friesche Zeegat*, de navolgende veranderingen in de betonning hebben plaats gehad:

Het *Noorder-* of *Rifgat* is vervallen; de *witte en zwarte tonnen nº.* 1 en nº. 2 zijn opgenomen, terwijl de vóór dat zeegat liggende *rood en wit geschilderde uiterton* bij de eerste gunstige gelegenheid mede zal worden weggenomen.

Voor het *oude middelgat* is gelegd als *uiterton* eene *rood en wit geschilderde ankerbolvormige ton der 3de grootte*, in 65 *palmen*, op de peiling: *Zuider lichttoren van Schiermonnikoog*, Z. O., *groote Kaap op de Engelsmansplaat*, Z. $\frac{3}{4}$ W.

Verder is dit gat betond met 2 *witte* en 1 *zwarte ton*, de koers door hetzelve is Z. Z. O. $\frac{3}{4}$ O. tot Z. O., tot voorbij de *zwarte ton*, waar men in het gemeenschappelijk vaarwater valt. Op het droogste gedeelte heeft men thans niet minder dan 28 *palmen*.

Het N. O. *zeegat* is onveranderd gebleven.

De kompasstreken zijn *miswijzend* en de diepten gerekend met *gewoon laag water*.

's Gravenhage, den 13den Junij 1861.

De Minister voornoemd,
W. J. C. HUYSSEN VAN KATTENDIJKE.

BERIGT AAN ZEEVARENDEN.

De Minister van Marine brengt ter kennis van belanghebbenden, dat het licht van *Brielle* bij de *Molenhaven* veranderd is in een *roodschijnend licht*, ter betere onderscheiding met het andere licht, hetwelk op het *Brielsche havenhoofd* geplaatst is.

's Gravenhage, den 19den Junij 1861.

De Minister voornoemd,
W. J. C. HUYSSEN VAN KATTENDIJKE.

BERIGT AAN ZEEVARENDEN.

De Minister van Marine brengt ter kennis van belanghebbenden, dat in het vaarwater, uitloopende van de *Blaauwe Slenk*, aan den oostwal nabij de *tweede zwarte ton*, van *Harlingen* af gerekend, is geplaatst eene *peilschaal* tot het aangeven van den waterstand op de *Pollen*, op het merk: de toren der *Groote Kerk* te *Harlingen* aan den zuidkant van het *witte huis* aldaar, en de toren van *Bolsward*, bezuiden *Harlingen*, aan de noordelijkste boerenschuur, en dat de aanduiding van den waterstand geschiedt door de aan den paal bevestigde elf stuks klampen of ribben, ieder lang 6 palmen, dik één palm, met eene tusschenruimte van 2 palmen, daartoe onderscheidend geverwd *rood*, *wit* en *zwart*; de onderste klamp, een *witte* zijnde, is gesteld op laag water gewoon getij; vindende men alsdan nog in den gewonen vaarweg op de *Pollen* 21 palmen water, hetgeen aldaar, naar gelang van de sterkte en rigting van den wind, wel eens 1 of 2 palmen verschil kan geven.

's Gravenhage, den 15den Junij 1861.

De Minister voornoemd,
W. J. C. HUYSSEN VAN KATTENDIJKE.

BERIGT AAN ZEEVARENDEN.

RUSLAND, EILAND HOCHLAND. — (*Finsche Golf*.)

De Minister van Marine brengt ter kennis van belanghebbenden, ten vervolge van het *Berigt aan zeevarenden*, voorkomende in de *Staats-courant* van den 17den Mei jl., dat, blijkens nadere bekendmaking der *Russische Regering*, de ontsteking van het licht op den buitensten lichttoren van *Hochland*, door onvoorziene omstandigheden vertraagd, niet zal plaats hebben op den $1/_{13}$den *Julij*, maar op den $^{13}/_{25}$sten *Julij dezes jaars*.

's Gravenhage, den 8sten Julij 1861.

De Minister voornoemd,
W. J. C. HUYSSEN VAN KATTENDIJKE.

MINISTERIE VAN KOLONIEN.

*** Door *Hermanus Schouten*, Commies-contrôleur der Inkomende en Uitgaande Regten te Batavia, en diens echtgenoot *Anthonetto Dorothea Conté*, is aan den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indie, bij request, gedagteekend 3 April 1861, het verzoek gedaan, dat aan hunnen pleegzoon *Carel Jan Jacob Soeterik* worde vergund om bij zijnen geslachtsnaam dien van *Schouten* te voegen, ten einde zich in het vervolg alzoo te mogen noemen en schrijven *Carel Jan Jacob Soeterik Schouten*.

Geschiedende deze aankondiging in verband met de bepalingen op het stuk der naamsveranderingen, voorkomende in de Artt. 6 tot 12 van het Burgerlijk Wetboek voor Nederlandsch Indie, mitsgaders in de Artt. 63 tot 69 van het Burgerlijk Wetboek in Nederland in werking.

REGISTRATIE EN LOTERIJEN.

Bij de *Derde* trekking der *Derde* Klasse van de 245ste *Staats-Loterij*, op Woensdag den 17den Julij 1861, zijn prijzen van duizend gulden of daarboven te beurt gevallen aan de navolgende nommers:

No. 14676 een prijs van 1000 gulden.

De Directeur der Staats-Loterij,
J. H. Frieswijk.

OPENBARE AANBESTEDINGEN.

De Eerstaanwezende Ingenieur te Venlo zal, onder nadere goedkeuring van den Minister van Oorlog, in het openbaar Aanbesteden:

1°. het Eenjarig Onderhoud der Metsel- en Timmerwerken:

2°. het Eenjarig Onderhoud der Kazernen, Stallen en Magazijnen, beide onder het beheer der Genie te Venlo.

Deze Aanbestedingen zullen geschieden den 20sten Julij 1861, des voormiddags ten elf ure, in het Huis van J. R. Bloemen op de Markt te Venlo, alwaar van den 13den Julij de Bestekken zullen liggen.

Inlichtingen kunnen worden verkregen bij den Eerstaanwezenden Ingenieur te Venlo.

OPENBARE AANBESTEDINGEN.

De Eerstaanwezende Ingenieur te 's Bosch zal, onder nadere goedkeuring van den Minister van Oorlog, in het openbaar Aanbesteden:

1°. het herstellen van een gedeelte der St. Janspoort te 's Bosch;

Op prijstarief.

2°. het herstellen van Bekleedingsmuren der Citadel te 's Bosch.

Deze Aanbestedingen zullen geschieden op Dingsdag, den 23sten Julij 1861, des morgens ten elf ure, in het Café Restaurant bij L. Cordens te 's Bosch, alwaar van den 16den Julij de Bestekken zullen liggen.

Inlichtingen kunnen verkregen worden bij den Eerstaanwezenden Ingenieur te 's Bosch.

De gedrukte Bestekken van deze werken zullen van den 16den Julij 1861, bij de heeren Lutkie en Cranenburg, Boekhandelaars te 's Bosch, voorwaardelijk verkrijgbaar zijn.

*** De Inspecteur van de Geneeskundige Dienst der Landmagt verwittigt alle Genees- en Heelkundigen, Nederlanders van geboorte, die genegen zijn om de betrekking van Adsistent-chirurgijn in de Gevangenis voor veroordeelde Vrouwen te Woerden te vervullen, dat zij zich, bij verzoekschrift, op zegel geschreven en portvrij in te zenden, vóór den 20sten dezer, aan hem Inspecteur kunnen aanmelden, bij welk verzoekschrift de volgende bewijzen moeten worden overgelegd, als:

1°. eene geboorte-acte ten bewijze van eenen ouderdom beneden de 35 jaren;

2°. een bewijs van aan de Nationale Militie voldaan te hebben;

3°. een bewijs van goed zedelijk gedrag, af te geven door de regering hunner woonplaats;

4°. een bewijs dat zij gezond zijn en een sterk ligchaamsgestel hebben, af te geven door eenen bevoegden geneeskundige; en

5°. bewijzen van afgelegde examina als stedelijk of plattelands-heelmeester.

Tot narigt der belanghebbenden dient, dat tot de werkzaamheden aan de betrekking van Adsistent-chirurgijn bij de Gevangenissen onder anderen behooren: de uitoefening der zoogenaamde kleine Heelkunde, het gereedmaken der Geneesmiddelen, en overigens den officier van gezondheid behulpzaam te zijn in alles wat de dienst, of het opmaken der verantwoording mogt vereischen; en voorts dat aan die betrekking verbonden is een tractement van *vijf honderd gulden* (f 500) 's jaars, behoudens de kortingen ten behoeve van het Pensioenfonds voor Burgerlijke Ambtenaren, op grond der wet van 9 Mei 1846 (*Staatsblad* n°. 24), gewijzigd bij die van 3 Mei 1851 (*Staatsblad* n°. 49).

's Gravenhage, den 2den Julij 1861.

Dr. Snabilié.

GEREGTELIJKE AANKONDIGINGEN.

BEKENDMAKING.

Bij Acte in dato 15 Julij 1861, aan den Helder verleden voor den aldaar standplaats hebbende Notaris *Willem Jan Hidde Bok* en getuigen, behoorlijk geregisteerd, is tusschen de Heeren *George Allen Taylor* en *Leendert Struyk*, beiden wonende in de gemeente den Helder, aangegaan eene Vennootschap onder de Firma van: *Taylor & Struyk*, tot het uitoefenen van het beroep van Scheepsagent, Cargadoor, Convooilooper, Expediteur en Commissionair, bepaaldelijk het bedienen van schepen, die het Nieuwe Diep inkomen of uitgaan, of in de nabijheid daarvan assisentie verlangen, met al den aankleve van dien, in den uitgestrekten zin des woords.

De Vennootschap is gevestigd binnen de gemeente den Helder, en van af 15 Julij 1861 aangegaan voor een onbepaalden tijd, zullende, ingeval één der beide Vennooten de ontbinding der Vennootschap verlangt, dit ten allen tijde hun beiden vrijstaan, mits elkander één jaar te voren bij authentieke Acte daarvan kennis gevende, als wanneer de Firma zal geacht worden te zijn ontbonden een jaar na die opzegging, met den eersten der maand, volgende op die der gedane kennisgeving.

Beide Vennooten zullen de teekening der Firma hebben, maar alleen voor Zaken uitsluitend het beheer der Vennootschap betreffende, en nimmer voor het aangaan van geldleeningen of borgtogten, teekenen van promessen of acceptatien, doen van wisseltrekkingen, dispositien van uitstaande gelden, drijven van handel of koopmanschap of dergel[illegible] als waartoe steeds beider particuliere handteekeningen vereischt wo[illegible]

Helder, den 15den Julij 1861.

De Notaris voornoemd,
W. J. Hidde Bok.

*** Bij Acte, onder de hand geteekend te Amsterdam den 1[illegible] Julij 1861, heeft de ondergeteekende *Hendrik Aries*, Slijter in Bier[illegible] onder de Firma van *H. Aries*, wonende te Amsterdam, aan de me[illegible] ondergeteekenden *Willem Pieter Bekking*, Kantoorbediende, en *Jo[illegible] Andreas Heyhusen*, zonder beroep, wonende te Amsterdam, afgestaan[illegible] regt om de Firma *H. Aries* te voeren, te rekenen van den 1sten Mei 1[illegible] zonder dat echter de Eerst-ondergeteekende *Hendrik Aries* sedert[illegible] tijd is geïnteresseerd bij, noch verantwoordelijk of aansprakelijk is [illegible] daden of handelingen door den tweeden of derden ondergeteekende [illegible] de Firma verrigt en nog te verrigten.

H. Aries.
W. P. Bekking.
J. A. Heyhusen.

*** Blijkens Acte, op den 11den Julij 1861 voor den Notaris [illegible] *van der Moolen* en getuigen, te Amsterdam verleden, zijnde geregistr[illegible] is tusschen de ondergeteekenden *Willem Pieter Bekking*, Kantoorbedi[illegible] en *Johann Andreas Heyhusen*, zonder beroep, wonende beiden te [illegible]sterdam, aangegaan eene Vennootschap tot het uitoefenen van Slijterij in Bieren, onder de Firma van *H. Aries*, tot welks [illegible] ieder der Vennooten het regt en vermogen zal hebben, doch [illegible] teekening tot geene andere einden hoe ook genaamd zal mogen wo[illegible] gebruikt, dan alleen tot zaken deze Vennootschap regtstreeks aang[illegible] of tot dezelve betrekking hebbende, en geenszins tot het opnemen of [illegible] geven van gelden, het teekenen van borgtogten, het doen van spec[illegible] of andere dergelijke zaken; en zulks voor den tijd van drie jaren[illegible] vang genomen hebbende den eersten Mei 1861, en alzoo eindig[illegible] den eersten Mei 1864, des echter dat de Vennoot die op den [illegible] Mei 1864 de Vennootschap wil doen eindigen, verpligt zal zijn da[illegible] aan zijnen Mede-vennoot vóór den eersten Januarij van dat jaar schrift[illegible] kennis te geven, terwijl bij ontbreken van zoodanige kennisgevin[illegible] Vennootschap voor den tijd van een jaar zal zijn verlengd en [illegible] van jaar tot jaar, zoo lang tot dat eene schriftelijke opzegging zal he[illegible] plaats gehad; en dat bij overlijden van een der Vennooten gedu[illegible] den loop van het contract de Vennootschap met den laatsten De[illegible] van het jaar waarin het overlijden voorvalt zal ophouden.

W. P. Bekking.
J. A Heyhusen.

*** Blijkens thans behoorlijk geregistreerde beschikking van [illegible] Edel Achtbaren Heer Kantonregter in het 4de kanton van het 3de ar[illegible] dissement van de provincie Zuidholland, hoofdplaats Schiedam, va[illegible] 10den Julij 1861, is door deze op de bij de wet voorgeschreven [illegible] aan *Hermanus Henricus Winkelman*, wonende te Delfshaven, en [illegible] van wijlen den Heer *Johannes Winkelman* en mede wijlen Mejuf[illegible] *Petronella Catharina Busemeijer*, op zijn verzoek Handligting verleen[illegible] het drijven van Handel in Genever, Granen en meer, wat behoor[illegible] het vak van Brander en Ruwstoker.

Geschiedende hiervan openbare bekendmaking ter voldoening [illegible] Art. 486 van het Burgerlijk Wetboek.

De Griffier bij voormeld Kantongere[illegible]
P. Post Uiterweer.

*** De bekende en onbekende Schuldeischers in den onde[illegible] voorregt van Boedelbeschrijving aanvaarden Boedel van wijlen den [illegible] *Abraham Alexander Polak*, in leven Koopman in Turf, gewoond [illegible] bende binnen deze stad op de Achtergracht over het Weesperplein[illegible] en aldaar op den 11den Maart 1861 overleden, worden bij deze [illegible] roepen, om inzage te nemen van de Rekening en Verantwoording w[illegible] het beheer in dien Boedel gehouden, ten Kantore van den N[illegible] *Jacobus Mulder*, Kloveniersburgwal bij het 's Gravelandsche Vee[illegible] 486, en wel van Maandag den 22sten tot Vrijdag den 26sten deze[illegible] des voormiddags ten 10 ure tot des namiddags 2 ure.

Amsterdam, 17 Julij 1861.

*** Allen die iets te vorderen hebben van of verschuldigd zij[illegible] de *Assurantie-Maatschappij tegen gevaren der Zee*, gevestigd te Amste[illegible] worden verzocht daarvan vóór of op 1 Augustus e. k. schriftelij[illegible] gaaf te doen ten haren Kantore O. Z. Achterburgwal, K, 463; [illegible] wegens finale liquidatie dezer Vennootschap, latere aanmeldin[illegible] meer kunnen valideren.

TELEGRAPHISCHE BEURSBERIGTEN.

Woensdag 17 Julij 1861.

Amsterdam.

	pCt.			
Nederl. Werkelijke Schuld.	2 1/2	63 9/16	—	
Dito dito	3	75 7/8	—	
Dito dito	4	98 15/16	—	
Handel-maatschappij		133	133 3/8	13[illegible]
Spanje	1 3/4	41 7/8	41 15/16	
Binnenlandsche nieuwe .	3	47 1/8	47 5/16	[illegible]
Portugal, oude.	3	—	—	
Rusland, oude	5	103	—	
Nieuwe	5	101 1/8	—	
Hope	4	76 7/16	—	
Stieglitz	4	75 11/16	—	
Dito, 5de serie	5	82 5/8	—	
Dito, 6de serie	5	95 3/8	—	
Leening 1860	4 1/2	89 3/4	—	
Oostenrijk, Metalliek . .	5	46 7/8	46 15/16	[illegible]
Dito	2 1/2	24 3/4	—	
Zilveren	5	69 1/2	—	
Nationalen	5	55 1/8	55 5/16	

Londen, Consols. . . .	90 1/8	Antwerpen, Metalliek.	[illegible]
Spanje	—	Spanje	[illegible]
Parijs, Fr. rente . . .	67.70	Weenen, Metalliek. . .	[illegible]
Spanje	49 1/8	Wissel Londen. . .	[illegible]

Tweede bijvoegsel tot de *Nederlandsche Staats-courant* van Donderdag 18 Julij 1861, n°. 168.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

'S GRAVENHAGE, *den 18den Julij* 1861.

In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van heden zijn de beraadslagingen voortgezet over de wet rakende de nationale militie. Allereerst nam men op nieuw in behandeling art. 55, dat gisteren niet werd afgedaan.

De heer van Hoëvell trok het daarop door hem voorgedragen amendement in. De heer van Nispen van Sevenaer droeg de volgende redactie der laatste zinsnede van dit artikel voor:

»De loteling echter, bedoeld bij de eerste alinea van art. 53, zal, zoo hij werd vrijgesproken of van vervolging ontslagen, in elk geval worden gerekend te behooren tot de ligting van het jaar, waarin hij geloot heeft en met deze worden ontslagen. De dienst, door hem te volbrengen, wordt voor de vrijstellingen, waarvan gesproken wordt in art. 47, gelijk gesteld met de vijfjarige dienst onder 2°. van dat artikel bedoeld."

De heer van Asch van Wijck verlangde het geheele artikel aldus te doen luiden:

»Is de loteling krachtens het voorgaand artikel bij de einduitspraak voor de dienst aangewezen, en zou het bij de loting voor hem getrokken nummer zijn opgeroepen geweest, dan wordt hij, voor den tijd, dat de ligting waartoe hij behoort, in dienst is, ingelijfd.

»Hij komt in mindering van de ligting van het jaar, waarin voor hem is geloot; is de ligting reeds afgeleverd, dan wordt bij zijne inlijving de houder van het hoogste van de voor die ligting in dienst gestelde nummers uit de gemeente waartoe hij behoort, ontslagen.

»Heeft hij nog niet, krachtens art. 120, zijn eersten oefeningstijd volbragt, dan is hij daartoe alsnog verpligt."

Beide voorstellers lichtten hunne amendementen toe; de eerste deed uitkomen dat zijn voorstel betrof de personen in de 1ste alinea van art. 53 bedoeld, te weten de preventief gevangenen die naderhand vrijgesproken werden, en beriep zich op de dienaangaande in de vergadering van gisteren geuite meeningen: de laatste wilde ook in zijn amendement eene bepaling omtrent de veroordeelden begrepen hebben. Deze trad vooral in een breedvoerig betoog, dat de strekking had om aan te toonen dat er een bepaalde strijd bestond tusschen het beginsel van het regeringsartikel en de oeconomie der wet en de voorschriften der Grondwet. Ook schetste hij de nadeelige gevolgen die zijns inziens uit de aanneming van het voorstel der Regering zouden voortvloeijen dat eene verlenging van den diensttijd beoogde, waarmede hij zich niet kon vereenigen, daar hij dien altijd tusschen den 20 en 25 jarigen leeftijd wilde gesteld hebben.

De heer de Bieberstein vroeg inlichtingen omtrent de laatste zinsnede van het amendement van den heer van Asch van Wijck; de heer Mackay wees op de moeijelijkheid der aanneming van het beginsel van het amendement van den heer van Asch van Wijck, daar hem dit wat al te sterk voorkwam: het andere van den heer van Nispen van Sevenaer was meer een billijkheidsmaatregel.

De Minister van Binnenlandsche Zaken zeide aan het beginsel van het wetsartikel te blijven vasthouden; moest hij, zoo men een ander stelsel wilde, eene keus doen tusschen de beide amendementen, dan zou hij dat van den heer van Nispen van Sevenaer verkiezen. Hij bestreed het door den heer van Asch van Wijck geleverde betoog, en toonde aan welke nadeelen er te verwachten waren van het door dezen voorgestane beginsel om ook veroordeelden in bescherming te nemen. Wat het amendement van den heer van Nispen van Sevenaer betreft, had hij bedenking tegen de woorden: *en met deze worden ontslagen*, welke zeer goed konden worden weggelaten. Ook meende hij dat de uitdrukking: *de dienst door hem te volbrengen*, moest veranderd worden in: *de volbragte dienst*. De heer van Nispen van Sevenaer wijzigde zijn voorstel in dien zin, dat de laatste zinsnede van zijn amendement aldus zou luiden: »De dienst alzoo door hem volbragt, wordt door de toepassing van art. 47 sub n°. 2, voor vijfjarige dienst gerekend". In de weglating der andere woorden kon hij niet treden.

De heer van Asch van Wijck verdedigde nader zijn voorstel tegen de opmerkingen van den Minister van Binnenlandsche Zaken en van den heer de Bieberstein. De heer Cool verklaarde zich met het amendement van den heer van Asch van Wijck niet te kunnen vereenigen, in dat van den heer van Nispen van Sevenaer zag hij eene leemte, waarin hij wilde voorzien door den aanvang aldus te lezen: »De loteling echter, bedoeld bij de eerste alinea van art. 53, zal, zoo hij werd vrijgesproken, van vervolging ontslagen, *of tot minder dan zes maanden gevangenisstraf is veroordeeld*" enz.; de cursyve woorden wenschte hij daarin bijgevoegd te zien. De heer van Nispen van Sevenaer verklaarde zich tegen de voorgestelde inlassching, als strijdende met het beginsel van zijn amendement. De heer van der Linden betoogde dat het eenige zuivere systeem was, dat degene die om bijzondere redenen niet kon opkomen niet later in de militiedienst moest worden verlengd, maar dat daarbij alleen de bepalingen der Grondwet moesten worden in acht genomen; elk ander beginsel moest tot een tal van moeijelijkheden leiden. Nadat de heer Cool nader zijn amendement had toegelicht, merkte de Minister van Binnenlandsche Zaken op dat de gehouden beraadslaging te veel het kenmerk droeg van het begrip dat de militiedienst als eene straf moest worden aangemerkt; die beschouwing was van invloed geweest op het doen van voorstellen tot verandering van het wets-artikel. Hij voor zich was van oordeel dat dit in het belang der militiepligtigen zelve moest worden aangenomen.

Hierna werd het amendement van den heer van Asch van Wijck in stemming gebragt en met 48 tegen 7 stemmen verworpen.

Het sub-amendement van den heer Cool op het voorstel van den heer van Nispen van Sevenaer werd met 53 tegen 2 stemmen insgelijks verworpen.

Het amendement van den heer van Nispen van Sevenaer werd met 45 tegen 10 stemmen aangenomen.

Het aldus gewijzigde artikel werd zonder hoofdelijke stemming goedgekeurd.

De Kamer ging daarop over tot de behandeling van art. 72, luidende:

»Het is aan alle rijks-, provinciale en gemeente-ambtenaren, die op eenigerlei wijze bij de uitvoering van de wet op de nationale militie betrokken zijn, en aan alle krijgslieden verboden, deel te nemen aan eene onderneming, het bezorgen van plaatsvervangers of nummerverwisselaars ten doel hebbende, of daaruit eenige voordeelen te behalen."

De heer van Heukelom wenschte daarin opgenomen te zien eene strafbepaling, daar het anders onzeker was of het hier bedoelde voorschrift wel uitvoering zou erlangen. De Minister van Binnenlandsche Zaken gaf ten antwoord dat over zoodanige strafbepaling bij het XIVde hoofdstuk kon gehandeld worden.

De heer van Heukelom achtte het nuttig zoodanige corrective bepaling nu reeds te kennen, om dit in verband te brengen met de beschouwing van dit artikel.

Hierna werd art. 72 in stemming gebragt en aangenomen met 52 tegen 2 stemmen.

Vervolgens werden de beraadslagingen geopend over hoofdstuk VIII »*Van den militieraad*." Over de 1ste paragraaph, *over de zamenstelling van den militieraad*, voerde niemand het woord. De artt. 73 tot 76 werden zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming goedgekeurd.

De heer Idzerda voerde het woord over art. 77, luidende;

»De militieraad wordt bijgestaan door een burgerlijk geneeskundige en een officier van gezondheid.

»De burgerlijke geneeskundige wordt door den raad en de officier van gezondheid door den chef van de geneeskundige dienst van de zee- of van de landmagt aangewezen.

»Is geen officier van gezondheid beschikbaar, dan wijst de militieraad een tweeden burgerlijken geneeskundige aan.

»De burgerlijke geneeskundigen worden zooveel mogelijk dagelijks afgewisseld."

Hij herinnerde aan de beraadslaging over art. 41 met betrekking tot het geneeskundig onderzoek. Bij die gelegenheid was door den Minister van Binnenlandsche Zaken te kennen gegeven, dat officieren van gezondheid bij het bedoelde onderzoek als heelkundigen moesten beschouwd worden; hij gaf der Regering in bedenking om de 3de alinea van dit artikel aldus te lezen: »Is geen officier van gezondheid beschikbaar, dan wijst de militieraad in zijne plaats een burgerlijken heelkundige aan." Bleef de 3de alinea bestaan, gelijk de Regering voorstelde, dan zou het heelkundig element niet vertegenwoordigd zijn.

De heer Westerhoff kwam van zijne zijde terug op de beraadslaging over art. 41, en zeide bepaaldelijk te moeten opkomen tegen het bij die gelegenheid voorgestane beginsel, dat officieren van gezondheid van de drie klassen voor het bedoelde onderzoek in aanmerking zouden komen, gevende hem dit geen genoegzamen waarborg dat dit onderzoek in alle opzigten deugdelijk zou wezen.

De Minister van Oorlog merkte aan, dat de officieren van gezondheid der derde klasse voldoenden waarborg hiervoor opleverden.

Na eene woordenwisseling tusschen de heeren Dirks en Westerhoff gaf de Minister van Binnenlandsche Zaken te kennen dat ongetwijfeld niet alle officieren van gezondheid der 3de klasse gelijke mate van kennis bezaten, maar daarom moest men geene geheele klasse veroordeelen; voor hem was de aanwijzing door den chef van de geneeskundige dienst van de zee- of van de landmagt een genoegzame waarborg dat kundige personen zouden gekozen worden. Het voorstel tot verandering van de derde alinea verklaarde hij niet te kunnen aannemen.

Hierop stelde de heer Idzerda als amendement voor om de derde alinea te lezen in den zin gelijk hij had aangegeven. Dit amendement werd zonder nadere beraadslaging in stemming gebragt en met 31 tegen 21 stemmen verworpen, waarna art. 77 zonder hoofdelijke stemming en de artt. 78 en 79 zonder beraadslaging aangenomen werden.

Over de 2de paragraaph van hoofdstuk VIII, van de werkzaamheden en de bevoegdheid van den militieraad, werden geene algemeene beraadslagingen gevoerd.

De artt. 80, 81 en 82 werden achtereenvolgens zonder hoofdelijke stemming goedgekeurd.

Op art. 83, luidende:

»Art. 83. De militraad houdt twee zittingen.

De eerste wordt geopend den tweeden Maandag in Maart, de andere den tweeden Maandag in April.

Bij het invallen van eenen Christelijken feestdag op den 2den Maandag in April wordt de tweede zitting den volgenden Dingsdag geopend.

De werkzaamheden worden dagelijks gedurende ten minste zes uren, zoolang personen te onderzoeken of zaken te behandelen zijn, voortgezet, uitgezonderd Zon- en algemeene Christelijke feestdagen."

stelde de heer de Bieberstein als amendement voor, om de woorden: *gedurende ten minste zes uren* door te halen.

De heer de Bieberstein lichtte de strekking van zijn amendement toe, en toonde aan dat de door hem bestreden woorden van bezwaar waren voor de militieraden en de geneeskundigen. De heer Idzerda daarentegen wilde, in het belang van de lotelingen, die woorden behouden zien. De Minister van Binnenlandsche Zaken verklaarde de bedoelde woorden te willen behouden, ten einde de opgeroepen miliciens niet langer op te houden dan volstrekt noodig was. De heer de Bieberstein verdedigde zijn voorstel nader, waarna de heer Mackay aantoonde dat dit hoofdstuk zich van de andere door reglementaire bepalingen onderscheidde. Het amendement had de strekking om slechts een klein deel dier bepalingen te verminderen.

Hierna werd het amendement met 30 tegen 27 stemmen verworpen, waarna art. 83 onveranderd werd goedgekeurd.

De artt. 84 en 85 werden zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming goedgekeurd.

Over art. 86, luidende:

»Krankzinnigen, doofstommen en blinden, in erkende gestichten opgenomen, behoeven niet voor den militieraad te verschijnen.

»Zij worden vrijgesteld op overlegging van eene verklaring omtrent hun toestand, door den eersten geneeskundige van het gesticht afgegeven, door een der bestuurders van het gesticht voor gezien geteekend en door den burgemeester der gemeente, waarin het gesticht ligt, gewaarmerkt."

voerde de heer van der Linden het woord. Hij wenschte te weten of de verklaring van den hierbedoelden geneeskundige al dan niet beëedigd moest worden. Ware dat het geval niet dan ging hem dit te ver, want de bedoelde persoon stond met de Regering niet in verband.

De Minister van Binnenlandsche Zaken herinnerde dat het hier alleen gold de vaststelling van het feit dat de opgegeven krankzinnigen, doofstommen en blinden in een gesticht verpleegd werden. Genoegzame waarborgen waren hierbij gegeven tegen het plegen van bedrog. Na eene woordenwisseling tusschen de heeren Storm van 's Gravesande en van der Linden over den zin waarin het woord *vrijgesteld* moest worden

opgevat: vrijstelling van de dienst, of van verschijning voor den militieraad, verklaarde de Minister van Binnenlandsche Zaken zich voor de uitlegging in den eersten zin; waarop de heeren Wybenga en Duymaer van Twist zeiden, zich in verband met art. 87, met die uitlegging niet te kunnen vereenigen: ging de opvatting van de Regering op dan behoorde art. 86 verduidelijkt te worden.

De Minister van Binnenlandsche Zaken toonde verder aan dat er goed verband bestond tusschen de artt. 85, 86 en 87; art. 86 stelde eene uitzondering op den algemeenen regel.

De heer de Bieberstein verklaarde zich voor de uitlegging der Regering: de heer van Heiden Reinestein wilde eene omzetting van de artikelen en de uitzondering achteraan stellen. De heer Storm van 's Gravesande stelde voor in de 2de alinea tot verduidelijking vóór het woord *vrijgesteld* te plaatsen *daarvan*. De Minister van Binnenlandsche Zaken verzette zich daartegen. De heer ter Bruggen Hugenholtz keurde het artikel goed. De heer Dullert bragt dit art. 86 in verband met art. 93, waartusschen een aanmerkelijk verschil bestond, op te lossen door de aanneming van het amendement van den heer Storm van 's Gravesande. Deze laatste achtte het wel noodig een onderzoek als bedoeld in art. 87 te doen plaats hebben. De Minister van Binnenlandsche Zaken toonde nader aan dat men het bestreden woord *vrijgesteld* verkeerd opnam; hier gold het de vrijstelling van de dienst van in gestichten verpleegde personen, omtrent wier aanwezigheid eene verklaring van den geneeskundige voldoende moest zijn.

De heeren van Heiden Reinestein en Duymaer van Twist drongen op de verandering van het artikel aan; en dit te meer omdat sommige verpleegden na een korten tijd hersteld waren, en om die reden niet van de dienst moesten worden vrijgesteld.

De heer van Heukelom meende dat hier quaestie was van eene verklaring van den doorgaanden toestand van een krankzinnige, niet van het feit alleen dat hij in een gesticht was; om die reden was hij voor de uitlegging der Regering.

De heer Mackay zeide voor de 1ste alinea gestemd te zijn. De 2de alinea kwam hem voor buiten de orde te zijn, geldende het hier eene uitspraak. De Minister van Binnenlandsche Zaken verdedigde nader het artikel; wilde men het uitgelegd zien in den zin dat krankzinnigen enz. niet voor den militieraad zouden verschijnen, dan was dit eene onnoodige verklaring, en kon het artikel wegblijven.

De heer Poortman bragt deze quaestie in verband met de wetgeving op de krankzinnigen, welke ten doel had door goede verzorging het herstel te bevorderen. Dit zoo zijnde mogt de verklaring van den geneeskundige van het gesticht niet leiden tot de vrijstelling van de dienst. Een onderzoek was hier even zeer noodig als voor de personen, in art 87.

De heer Storm van 's Gravesande zeide dat hij, na de verschillende aanmerkingen gehoord te hebben, zijn voorstel introk; waarop de heer van der Linden te kennen gaf, dat alsdan het artikel moest vervallen. Alsnu werd art. 86 in stemming gebragt, en met 28 tegen 26 stemmen verworpen.

Op art. 87, luidende:

» De loteling, die wegens ziekte of gebreken buiten staat is voor den raad te verschijnen, wordt onderzocht op de plaats, waar hij zich bevindt.

» Dit geschiedt door een daartoe door den militieraad aan te wijzen burgerlijk geneeskundige en door den aan den raad toegevoegden officier van gezondheid, die eene door beiden onderteekende omstandige verklaring omtrent den toestand van den loteling aan den voorzitter van den raad inzenden.

» De burgerlijke geneeskundige legt, indien hij den in art. 78 bedoelden eed of belofte nog niet heeft afgelegd, dien alsnog mondeling of schriftelijk aan den voorzitter af."

stelde de heer de Bieberstein voor, de 2de zinsnede na het woord *officier van gezondheid*, aldus te doen luiden: » te zamen of afzonderlijk. De burgerlijke geneeskundige en de officier van gezondheid zenden elk eene door hem onderteekende omstandige verklaring omtrent den toestand van den loteling aan den voorzitter van den raad."

De heer Wintgens achtte het wenschelijk de in de 3de alinea bedoelde eedsaflegging te doen plaats hebben voor het hoofd der gemeente, waar het onderzoek plaats had.

De heer Mackay verdedigde deze laatste zinsnede, als zijnde de zaak aldus goed geregeld.

De heer Idzerda wenschte te weten of onder de burgerlijke geneeskundigen ook bedoeld werden plattelands-heelmeesters.

De heer ter Bruggen Hugenholtz gaf in overweging met de behandeling van art. 87 na de verwerping van art. 86 niet voort te gaan.

De Minister van Binnenlandsche Zaken achtte het niet noodig de beraadslaging op te houden; alsnu was bepaald dat omtrent gestichten een onderzoek als gewoonlijk zou plaats hebben. Verder verklaarde hij dat de Regering de amendementen van den heer de Bieberstein overnam, dat zij zich niet vereenigen kon met de denkbeelden van den heer Wintgens, en dat allen, die bevoegd zijn om de geneeskundige praktijk uit te oefenen, hier in aanmerking kwamen.

De heer van Heiden Reinestein achtte eene verduidelijking van het artikel noodig; evenzoo de heer van der Linden, die in overweging gaf om in den slotzin het woord *aan* te veranderen *in handen van;* met welk denkbeeld de Minister van Binnenlandsche Zaken zich vereenigde.

De heeren de Bieberstein, Kien en de Minister van Binnenlandsche Zaken voerden nog het woord.

Art. 87. De artt. 88, 89, 90 en 91 werden zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming goedgekeurd.

Op art. 92 luidende:

» Omtrent elken loteling wordt afzonderlijk eene uitspraak gedaan, zij luidt:

» òf: vrijgesteld;
» òf: aangewezen;
» òf: *voor altijd* uitgesloten;
» òf: *voorloopig* uitgesloten;

» De uitspraak wordt in het lotingsregister achter den naam van den loteling, wien zij geldt, opgeteekend.

» Verklaart de loteling een plaatsvervanger of nummerverwisselaar te zullen stellen, dan wordt daarvan insgelijks achter zijn naam melding gemaakt."

stelde de heer de Biberstein voor dit aldus te lezen:

Art. 92. Na de 1ste paragraaph, te lezen:

» òf vrijgesteld wegens: (de redenen daarachter bij te voegen);
» òf tot de dienst aangewezen;
» òf voor altijd uitgesloten, volgens art. 52 der wet;
» òf voorloopig uitgesloten, volgens art. 53 der wet;

» achter het woord: » *opgeteekend*" van de voorlaatste zinsnede laten volgen: » en elke uitspraak staande de zitting door de hand[teeke]ning van den voorzitter gewaarmerkt."

hetgeen na eene toelichting van den voorsteller met 53 tegen 3 s[tem]men werd aangenomen.

Hierna werden goedgekeurd de artt. 93 en 94.

Over de 3de paragraaph, *van het beroep van de uitspraken van militieraad* werden geene algemeene beraadslagingen gevoerd. De [artt.] 95, 96 en 97 werden zonder beraadslaging goedgekeurd.

Over art. 98, luidende:

» Gedeputeerde Staten onderzoeken de bij hen ingebragte [bezwaren] zonder uitstel en doen omtrent elke zaak afzonderlijk ten spoedig[ste] uitspraak, met de redenen omkleed. Hunne uitspraak wordt [...] medegedeeld aan burgemeester en wethouders der gemeente, waar [de] loteling, wien de uitspraak geldt, behoort, en aan hem, die de b[ezwa]ren inbragt.

» Strekt de uitspraak tot vrijstelling of uitsluiting van de dienst [...] geven burgemeester en wethouders daarvan dadelijk kennis a[an den] loteling, die dien ten gevolge zal worden opgeroepen, of aan zijn[...] of voogd."

sprak de heer Mackay, die wilde weten of er ook bezwaar [was] den militieraad mededeeling te doen van de uitspraak. De Minister [van] Binnenlandsche Zaken zeide dat dit zou kunnen geschieden [...] nog een militieraad was. Art. 98 werd daarop goedgekeurd.

Bij de behandeling van art. 99, luidende:

» Ingeval de bezwaren zijn ingebragt op grond van het al of [niet] verleenen van vrijstelling wegens ziekelijke gesteldheid of gebre[ken] doen Gedeputeerde Staten geene uitspraak dan na den betrokken lot[eling] voor zich hebben doen verschijnen en geneeskundig onderzoeken.

» Gedeputeerde Staten worden in dat onderzoek bijgestaan door [een] ander burgerlijk geneeskundige en een ander officier van gezond[heid] dan die den militieraad bij het doen van de uitspraak, waartegen [bezwaar] is ingebragt, hebben bijgestaan.

» Daarbij geldt hetgeen in de vijf laatste zinsneden van art. 41 is bep[aald].

» Gedeputeerde Staten kunnen den loteling, die wegens ziekte of [ge]breken buiten staat is, voor hen te verschijnen, doen onderzoeke[n op] de plaats waar hij zich bevindt.

» Dit geschiedt op de in art. 87 voorgeschreven wijze."

gaf de heer Mackay den wensch te kennen dat de eed in handen [van] den Commissaris des Konings zou worden afgelegd. De Minister [van] Binnenlandsche Zaken zeide dat dit blijkens de aanhaling van art[...] zou geschieden.

De artt. 99, 100, 101, 102 en 103 werden daarop zonder hoofd[elijke] stemming goedgekeurd.

Daarna was volgens eene vroegere beslissing aan de orde de beha[nde]ling van art. C, na art. 36, dat zonder hoofdelijke stemming [werd] goedgekeurd, alsmede art. 40 B.

Vervolgens was aan de orde de beraadslaging over de artt. [...] 56, die mede zonder hoofdelijke stemming werden goedgekeurd.

Over hoofdstuk IX *van den militie-commissaris*, werden geene alge[meene] beraadslagingen gevoerd, wordende achtereenvolgens goedgekeur[d de] daartoe behoorende artt. 104 tot 108.

Geene algemeene beraadslagingen hadden plaats over hoofdstuk X *het oproepen en het afleveren van de bij de militie in te lijven manscha[ppen]*.

Zonder beraadslaging werden aangenomen de artt. 109, 110 en [111].

Na eene korte opmerking door den heer Mackay omtrent de wijze [van] het bijeenkomen en verzamelen van manschappen gemaakt, bij d[e be]handeling van art. 112, werd ook dit artikel alsmede art. 113 [goed]gekeurd.

Op art. 114, luidende:

» Art. 114. Wanneer een loteling binnen vier maanden na zijne [inlij]ving blijkt voor de dienst ongeschikt te zijn, wordt zijne herkeurin[g door] Gedeputeerde Staten der provincie, voor welke hij heeft geloot, gevraagd.

» Binnen veertien dagen na die aanvraag doen Gedeputeerde S[taten] den loteling voor zich verschijnen en, is de herkeuring aangevraagd w[egens] ziekelijke gesteldheid of gebreken, door geneeskundigen onderzoe[ken].

» Daarbij geldt hetgeen in de twee laatste zinsneden van art. 66 is be[paald].

» Van de uitspraak van Gedeputeerde Staten, krachtens dit art[ikel] doen, is geen beroep toegelaten."

stelde de heer de Bieberstein een amendement voor, strekkend[e om] eene nieuwe alinea te voegen tusschen de 1ste en 2de, luidende:

» Deze herkeuring zal voor nummerverwisselaars binnen de tie[n dagen] na zijne inlijving door den kommanderenden officier van het co[rps] Onzen commissaris in de provincie moeten worden aangevraagd."

en om in de 2de alinea achter het woord *loteling* te voegen: *of num*merverwisselaar.

Op art. 115 luidende:

» Indien de loteling, in het voorgaand artikel bedoeld, door G[edepu]teerde Staten wordt afgekeurd, wordt hij uit de dienst ontslagen.

» Geschiedt die afkeuring vóór den 15den December van he[t jaar] waarin hij is ingelijfd, dan wordt de houder van het aan de be[...] gend hooger nummer der ligting van dat jaar en van de gemeent[e, in] welker aandeel hij is opgetreden, of, was hij nummerverwissela[ar, de] loteling, voor wien hij in de dienst was opgetreden, onverwijld [tot in]lijving opgeroepen."

stelde dezelfde heer voor om in de 2de zinsnede na het woord [*gemeen*]*den* te doen vervallen de woorden: » *of was hij nummerverwissela[ar, de] loteling voor wien hij in de dienst was opgetreden*."

en als nieuwe bepaling daarbij te voegen de volgende zinsnede: » [Is] de nummerverwisselaar ingevolge het vorig artikel afgekeurd, [dan wordt] de loteling voor wien hij in dienst was opgetreden, onverwijld [tot inlij]ving worden opgeroepen."

De heer de Bieberstein lichtte de strekking van beide amende[menten] toe: dienende vooral om den termijn tot verklaring van al of [niet ge]schiktheid tot de dienst te verkorten.

De heer van Heukelom vroeg of in de wet geene gelegenhe[id] open staan voor de herkeuring van eenen plaatsvervanger he[tgeen de] Minister van Binnenlandsche Zaken ontkende. Deze verklaarde dat de voorgestelde verkorting van tijd, die bij het amendement [van den] heer de Bieberstein bedoeld werd, ten nadeele van de belanghe[bbenden] kon strekken. Voetstoots kon hij over de strekking daarvan [niet ge]noegzaam oordeelen. De heer de Bieberstein stelde daarop voo[r de ver]dere behandeling van de beide artikelen tot den volgenden d[ag uit te] stellen, met welk denkbeeld de Kamer zich vereenigde.

TE 'S GRAVENHAGE, TER ALGEMEENE LANDS-DRUKKERIJ.